

Straschill'ova grenčica iz zelenjave
je naravni izveček (ekstrakt) najfinjših

zdravilnih zelenjav

in najbolj uspešnih korenin. **Straschill'ova grenčica iz zelenjav**
vsled tega priznana najboljši **želodec okrepčujoči** prebavni liker. 414

in pustila mnogo vjetih, iz nevarnega položaja rešiti.

Sovražnik je, brez da bi se v pripravljenih zadajšnjih točkah zopet uprl, v enem sunku do gričev južno od Šabaca nazaj bežal. Le pri Šabacu se je trdovratno a zaman zoperstavljal; naši hrabri vojaki so Šabac v noči od 1. na 2. novembra nanovo zavzeli.

Potiorek, fcm.

* * *

Šabac je torej drugič zavzet. Ko so ga naši hrabri vojaki prvič zavzeli, šli so vsled dogodkov v Galiciji zopet nazaj. In dalje časa je tako izgledalo, kakor da bi naše vojne moči ne zamogle napredovati v borbi na Srbskem. Seveda je bilo to naziranje popolnoma napačno. Naši vojaki so na jugu vkljub malemu svojemu številu zastražili meje, pognali vrte srbske in črnogorske čete nazaj in dosegli glasom zadnjih poročil tako lepe uspehe, da je Srbija v bistvu pravzaprav že premagana. Srbi so pač vedno pričakovali, da jim bo prišla zločinska Rusija na pomoč. Pa iz Rusije prišle so le prazne obljube, doneče fraze, nikdar pa — pomoč orožja. Kajti Rusiji se sami slabo godi. Vsled tega je Srbija zdaj popolnoma potrta in za vsak odpor nezmogljiva. K temu pride še turški nastop proti Rusiji. Pa tudi Bolgarija je kakor lev pred nasokom in se hoče masčevati proti srbskim izdajalcem, ki so jo osleparili za plodove onih velikih žrtev, katere je Bolgarija v balkanski vojni prinesla.

Naši boji proti Rusom.

K.-B. Dunaj, 3. novembra. Uradno se razglša:

3. novembra opoldne: Na Rusko-Poljskem končale so naše vojne moči, ko so prisilile močno sovražno armado do razvitka, boje na Lysa-Gori, da napredujejo v po bojih pri Ivangorodu zapovedani smeri.

Položaj v Galiciji je nespremenjen. Iz bojev zadnjih dni južno od Stary-Sambora in južno-vzhodno od Tarke odpeljalo se je doslej 2.500 vjetih Rusov.

Včeraj zjutraj napadli so huzarji pri Rybniku v Stryj-dolini sovražno municijsko kolono in so zaplenili obenem mnogo vozov z artiljerijsko municijo.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, generalmajor.

Položaj v Srbiji.

K.-B. Dunaj, 4. novembra. Od južnega bojišča se uradno poroča: 4. novembra 1914. V nadaljnjem prodiranju so naši vojaki južno in južno-zahodno od Šabaca zopet prišli v dotiko s sovražnikom. Takoj zapričeti napad napreduje ugodno. Med boji na Romanji vjeli smo 7 oficirjev in 647 mož, zaplenili pa 5 kanonov, 3 municijske vozove, 2 strojni puški ter mnogo streliva in bojnega materiala.

Črnogorcem odvzeli smo čez 1000 kosov živine, ki so jo hoteli iz Bosne seboj vzeti.

Naš prestolonaslednik na bojišču.

K.-B. Dunaj, 4. novembra. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Takoj po obisku vojne mornarice v Poli hitel je nadvojvoda Karl Franc Jožef na povelje cesarja k ob sovražniku stoječemu vojaštvu, da mu prinese pozdrave najvišjega vojnega zapovednika.

Več dni je trajalo to ogledovanje, ki je vodilo nadvojvodo od desnega in levega krila bojne fronte ob San-liniji.

Eden dan bil je odločen za ogled trdnjave Przemysl, njeni hrabri posadki in utrdbam, ki

so se proti sovražniku tako imenitno držali. Nadvojvoda se je o vsem podučil in je mnogo oseb odlikoval. Priznal je, da je duh našega vojaštva izboren in njih delo občudovanja vredno.

Iz vzhodnega bojišča.

K.-B. Dunaj, 4. novembra. Uradno se razglša: 4. novembra. Gibanja naših vojakov na Ruskem Poljskem niso bila včeraj od sovražnika motena. Eden naših kórov je v bojih na Lysa-Gori 20 oficirjev in 2.200 mož. vjel. Na gališki fronti vdalo se je pri Podbuzu (južno Sambora) čez 200, danes zjutraj pa pri Jaroslavi čez 300 Rusov.

Namestnik šefa generalštaba:
pl. Höfer, generalmajor.

Naše motorske baterije v Galiciji.

Listi poročajo: Naše mogočne 30.5 centimeter-kalibra kanone, katerih vpliv se je v Belgiji in na Francoskem tako grozovito izkazal, delajo zdaj v Galiciji proti Rusom. Pred par dnevi so pred Jaroslavi za betoniranimi šancami ležečega sovražnika nazaj vrgli. Pripoveduje se naravnost čudeže o grozovitih učinkovanju teh kanonov. Takoj prvi strel je polno zadel: ena sovražna baterija onkraj Sana zletela je v zrak. Okoli 300 korakov od prejšnjega stališča te baterije našli so potem laferte, obdane od vse polno črnih ruskih mrličev. Naše baterije oddale so 35 strelcev. Vsled pritiska zraka je počilo mnogo šip na oknih. Prebivalstvo je mislilo, da je potres.

Pismo iz črnogorskega vjetništva.

Vitez Kramer v Mariboru je dobil, kakor poroča »Marburger Zeitung«, od svojega sina iz črnogorskega vojnega vjetništva to-le pismo:

»Da so križarko »Zenta« Francozje dne 16. avgusta potopili, ti je gotovo znano. Ker smo bili k sreči oddaljeni od kopnega samo nekaj 5 morskih milj, smo se lahko, kar je nas ostalo živih na goreči in potapljaljoči se ladji rešili na kopno. Plavalni smo 5 ur. V bližini obrežja so nam prišli na pomoč čolni, kateri so nas prepeljali na suho. Naši rešitelji so bili, žal, Črnogorci, postali smo torej vojni vjetniki.

Najprvo so nas prepeljali na neki mali otok, kjer smo ostali več ur. Od tu so nas odvedli v notranjost države. Črnogorci, ki so našo borbo opazovali, so nas dobro sprejeli, nam dali stanovanje ter nas preskrbeli z vsem potrebnim, ker smo naravno vse svoje izgubili. Dve tretjini naše posadke sta poginili. Vsi so se do konca borili hrabro in nevstraheno. Podrobnosti o boju seveda ne morem pisati, ker se pismo cenzurira.

Sedaj nam gre dobro. Vsi smo zdravi in se lahko docela svobodno kretamo, samo ena nadloga nas tare — brezdelje.

Črnogorci nam dajejo plačo kot častnikom. Ako se srečno vrnem domov, ti bom podrobno vse opisal.

Vesti o vojni seveda ne dobivamo prav nobenih, kar je za nas silno mučno. Pošta za nas odhaja vsak mesec enkrat, zato pišemo domov vedno sredi meseca, ker ne vemo točno, kdaj se poštna tvari odpošiljajo. Mimogrede omenjeno, sva jaz in poveljnik kot zadnja zapustila potapljaljočo se ladjo. Menim torej, da sva pošteno izpolnila svojo dolžnost. Bil je pekel na ladji in da sem se iz tega pekla rešil, je prava sreča.

Z viharjimi zastavami in med »Hurra«-klici cele posadke, se je potopila naša vrla »Zenta«. Prestreljena in preluknjana, kakor rešeto, je bila naša ladjica in potopila se je, ko je izpolnila do konca svojo dolžnost, boreča se z vsemi silami proti silni premoči. Kakšen je bil uspeh našega streljanja na sovražnika, ne vem, gotovo pa je, da ni ostal brez poškodb.

Z ladjo se je seveda potopilo vse, kar smo imeli. Na ladji sem imel 1600 kron v gotovini, več zlatnine, mnogo dragocenih spominskih stvari, vse to leži sedaj na dnu Adrije.

Zal mi je zlasti za zadnje. Prosim te, pošlji mi nekaj perila in obleke. Imam namreč samo eno civilno obleko, ki sem si jo tu kupil. Denarnih pošiljatev seveda sem kaj ne dobim, samo pisma. Pripominjam vnovič: vse cenzurirajo, zato mi piši samo o rodbinskih stvareh, ker sicer pisma ne dobim.

Štab naše ladje se nahaja skupaj v enem kraju in se lahko svobodno kreta. Vsi so zdravi. V vjetništvu je tudi moj sošolec. Kratkotrajno se s tem, da igramo šah in da se učimo hrvaškega jezika itd.

Črnogorci so — ne pišem tega radi cenzure, ker bi to lahko enostavno izpustil — skrajno ljubeznivi.

Počutimo se, kakor doma. Stanujemo v treh skupinah po štiri skupaj, se vsi dobro razumemo in se predvsem veselimo, da so naši domači obveščeni o tem, da smo rešeni . . .

Pripovedovanja ruskih vjetnikov.

K.-B. Carigrad, 1. novembra ob 9. zvečer. Uradni komunikacijski pravi: Častnike in mornarje ruskega minonosca »Prut« so zaslili. »Prut«, ki se je nahajal 8 do 10 dni v Sebastopolu, je imel seboj mine ter je bil pod poveljstvom častnikov, ki so služili več let na ruski stacijski ladji v Carigradu ter so vsled tega natančno poznali Bospor. Kakor hitro je rusko brodogrje izvedelo, da je odplul majhen del turškega brodogrja na vaje v Črno morje, je takoj odplulo 27. oktobra v južni smeri iz Sebastopola ter pustilo ob obali za obrambo zadostno veliko brodogrje. Drugi dan je »Prut« odplul v južni smeri iz Sebastopola. S tem gibanjem je nameravalo rusko brodogrje položiti ob vzhodu v Črno morje mine, napasti naše slabotno brodogrje, ki bi zapustilo Bospor, da pomaga zunaj stoječemu delu. Naše brodogrje, ki je vežbalo, je zapazilo minonosca in torpedovke, ki naj jih ščitijo in prišlo je do boja, v katerem je bil potopljen neki ruski polgalec min in neki ruski rušilec torpedovk. Pet ruskih častnikov je bilo rešenih, med njimi en fregatni kapitan. Vse vjetnike so poslali v Ismid. Naše brodogrje, ki se je nahajalo zunaj Bospora, je imelo na ta način uspeh, ki je zelo pomemben, ker jamči bodočnost našega brodogrja.

Zimska vojna proti Rusiji.

Profesor berlinske univerze, K. Ballod, razpravlja o možnosti vojne proti Rusiji. Od Napoleonovih časov sem vlada prepričanje, da je zima najboljši in najmagovitejši zaveznik Rusije. Misli se, da bi morala vsaka velika armada, ki bi se upala pozimi prodirati po ruskih poljanah, poginiti od mraza in nedostatka živil. Kakor pred več kot 100 leti, tako bi tudi danes Rusija ustvarila pred prodirajočim sovražnikom umetno puščavo in jo prepustila žalostni usodi Napoleonovih čet. Zaupanje v to obrambno taktiko, je v Rusiji tako veliko, da po splošnem prepričanju nobeden poraz, in tudi če bi ruska armada izgubila 2 milijona vojakov, ne more Rusije prisiliti k miru. Pravi se, da imajo Rusi izvežbanega moštva med 21.—40. leti najmanj 7 milijonov. Ako bi bili zbori, ki se sedaj vojskujejo, uničeni, bi mogla Rusija pomladi zbrati nove milijonske armade ter jih poslati proti zapadu. Pet do šest mesecev ruske zime bi zadostovalo za reorganizacijo poraženih čet. In ko bi zopet ta druga armada bila poražena, umikala bi se počasi, če treba za Volgo. Medtem bi zopet nastala zima in Rusija bi se mogla znova oboroževati.

Profesor Ballod poudarja, da imata Nemčija in Avstrija največji interes, končati vojno še pred spomladjo, kajti v tem slučaju se jima ni bati nikakih opasnih gospodarskih posledic. Prisiliti Rusijo v par kratkih mesecih k miru, je pa seveda naravnost gigantska naloga: treba bi bilo zavzeti ne le Petrograd in Moskvo, temveč tudi južno industrijsko ozemlje, rudnike in železarne ob Doncu in orožarne v Caricinu, kajti, če okupacija južnoruskega premočnega in železarskega revirja prereže industrijsko življenjsko živčevje Rusije, obustaviti njene lokomotive, tovarne . . .

Napoleon je izgubil svojo armado le deloma v bitkah, poginila mu je večinoma od glada, pa od mraza in končno od legarja.

Glavni problem za moderno armado, ki operira pozimi v Rusiji, je tudi danes, ali je pri teh velikanskih daljavah mogoče, voziti seboj zadostno množino živeža in ali je mogoče, preskrbeti armado z dovolj toplo obleko? Mora se računati z najneugodnejšim slučajem, da opustošijo Rusi vse ozemlje, iz katerega se umiknejo in da razderejo vse železnice tako korenito, da bi trajalo več mesecev, predno bi jih avstrijsko-nemške tehnične čete popravile.

Nemška in avstrijska armada udarita lahko po treh cestah v Rusijo. Prva, Napoleonova, vodi čez Kovno-Vilno-Smolensk na Moskvo, meri približno 920 kilometrov in gre skozi kraje, ki v mirnih časih komaj sami sebe prežive. Pokrajina je vseskozi peščena in ponekod močvirnata. Druga cesta vodi čez Petrograd na Moskvo in